

ЭХ ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ҮНДЭСНИЙ ТӨВИЙН ЗАХИРЛЫН ТУШААЛ

2022 он 12 сар 08 өдөр

Дугаар А/179

Улаанбаатар хот

Төлбөртэй тусламж, үйлчилгээ болон нэмэлт үйлчилгээний
жагсаалт, төлбөрийн жишиг хэмжээг шинэчлэн батлах журамд
өөрчлөлт оруулах тухай

Монгол улсын "Төсвийн тухай" хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.1; 16.5.2; "Эрүүл мэндийн тухай" хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.1; 24.3; 24.4; "Эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний тухай" хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.4; "Эрүүл мэндийн даатгалын тухай" хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.2; 13 дугаар зүйлийн 13.1.9; Эрүүл мэндийн даатгалын үндэсний зөвлөлийн 2022 оны 01 тоот тогтоол, Сангийн сайд, Эрүүл мэндийн сайдын хамтарсан 2022 оны 02 дугаар сарын 28-ны өдрийн 49/А/118 тоот тушаал, Эрүүл мэндийн сайдын 2022 оны 04 дүгээр сарын 12-ны өдрийн А/216 тоот тушаалыг тус тус үндэслэн ТУШААХ НЬ:

Нэг. Эх, хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний төвийн ерөнхий захирлын 2022 оны 04-р сарын 04-ний өдрийн А/46 тоот "Төлбөртэй тусламж, үйлчилгээ болон нэмэлт үйлчилгээний жагсаалт, төлбөрийн жишиг хэмжээг шинэчлэн батлах" тухай тушаал, түүний хавсралтад нэмэлт оруулж, "Эх, хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний төвөөс бусад эрүүл мэндийн байгууллага, аж ахуйн нэгж, байгууллага болон иргэнд үзүүлэх төлбөртэй ба нэмэлт тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх журам"-ыг нэгдүгээр, "Эх барих, эмэгтэйчүүдийн эмнэлгийн Төрөх тасгийн төлбөртэй үйлчилгээ үзүүлэх өрөөний жагсаалт, төлбөрийн жишиг хэмжээ"-г хоёрдугаар хавсралтаар баталсугай.

Хоёр. Төрөх тасгийн төлбөртэй үйлчилгээ үзүүлэх журам, өрөөний жагсаалт, төлбөрийн жишиг хэмжээг 2022 оны 11 дүгээр сарын 11-ний өдрөөс эхлэн мөрдөж, хяналт тавьж, мэргэжил аргагүйгээр хангаж ажиллахыг Эмчилгээ эрхэлсэн дэд захирал /Х.Цолмон/-д, Төрөх тасгийн төлбөртэй тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх журам боловсруулж, батлуулах, төлбөрийн жишиг хэмжээг байгууллага, тасгийн цахим хуудас, мэдээллийн самбарт ил тод байршуулан иргэдийг мэдээллээр хангаж ажиллахыг Төрөх тасгийн эрхлэгч /Ж.Энхтуяа/-д тус тус үүрэг болгосугай.

Гурав. Төлбөртэй тусламж, үйлчилгээ болон нэмэлт үйлчилгээний жагсаалт ба төлбөрийн жишиг хэмжээнд өөрчлөлт оруулсан энэхүү тушаалыг хэрэгжүүлэн, төлбөр тооцоотой холбоотой үйл ажиллагааг зохион байгуулж, тайлан мэдээг 7 хоног бүр нэгтгэн, төвийн ерөнхий захиралд танилцуулж, өдөр тутмын үйл ажиллагаанд хяналт тавьж ажиллахыг ахлах нягтлан бодогч /Г.Оюун-Эрдэнэ/, асуудал хариуцсан дэд захирал /Х.Цолмон, П.Жамьян, Д.Энхмаа/ нарт тус тус үүрэг болгосугай.

Дөрөв. Тушаалын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Стратеги төлөвлөлт эрхэлсэн дэд захирал /П.Жамьян/, Хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хариуцсан ажилтан /Н.Анандра/ нарт тус тус даалгасугай.

ЕРӨНХИЙ ЗАХИРАЛ

Ш.АЛТАНТУЯА

**Эх, хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний төвөөс бусад
эрүүл мэндийн байгууллага, аж ахуйн нэгж, байгууллага
болон иргэнд үзүүлэх төлбөртэй ба нэмэлт тусламж,
үйлчилгээ үзүүлэх журам**

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Энэхүү журам нь Эрүүл мэндийн даатгалын тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлд заасан эрүүл мэндийн даатгалын сангаас зардлын төлбөрийг нь хариуцах эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний багцад ороогүй тусламж, үйлчилгээ болон Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.6 дахь хэсэгт заасан төрөөс хариуцах тусламж, үйлчилгээний жагсаалтад ороогүй, төлбөртэй тусламж, үйлчилгээг үзүүлэхтэй холбоотой харилцааг зохицуулна.

1.2. Энэхүү журмын зорилго нь иргэн бүр шаардлагатай эрүүл мэндийн чанартай тусламж, үйлчилгээг санхүүгийн бэрхшээлгүйгээр авах, эрүүл мэндийн салбарын нийт зардалд иргэний шууд төлөх төлбөрийн эзлэх хэмжээг бууруулах, иргэн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ авахдаа шууд төлж буй төлбөрөөс үүдэлтэй санхүүгийн эрсдэлд орохоос сэргийлэхэд оршино.

1.3. Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.4 дэх хэсэгт заасан эмнэлгийн яаралтай болон түргэн тусламж, халдварт өвчний оношилгоо, эмчилгээ, өрх, сум, тосгоны хэмжээнд үзүүлэх зарим тусламж, үйлчилгээг эрүүл мэндийн даатгалтай эсэхээс үл хамаарч үзүүлэх бөгөөд энэхүү журамд хамаарахгүй.

1.4. Эрүүл мэндийн даатгалын тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1 дэх хэсэгт заасан эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний багцад орсон тусламж, үйлчилгээг эрүүл мэндийн даатгалгүй иргэнд үзүүлэх тохиолдолд эрүүл мэндийн даатгалд даатгуулахыг санал болгож, хэрэв татгалзсан тохиолдолд Эрүүл мэндийн даатгалын тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.2 дахь хэсэгт заасны дагуу баталсан төлбөрийн хэмжээг баримтлан төлбөр авч тусламж, үйлчилгээг үзүүлнэ.

Хоёр. Тусламж, үйлчилгээний зохицуулалт

2.1. Тасаг, нэгж, албад төлбөртэй тусламж, үйлчилгээг үзүүлэхэд байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааг алдагдуулахгүй, мөн үйлчлүүлэгчдэд хүндрэл үүсгэхгүйгээр зохицуулах арга хэмжээг авна.

2.2. Тасаг, нэгж, албад үйлчилгээний төлбөрийг Сангийн сайд, Эрүүл мэндийн сайдын хамтарсан 2022 оны 02 дугаар сарын 28-ны өдрийн 49/A/118 тоот тушаал, Эрүүл мэндийн сайдын 2022 оны 04 дүгээр сарын 12-ны өдрийн A/216 тоот тушаал, ЭХЭМҮТ-ийн ерөнхий захирлын энэхүү тушаалаар баталсан төрийн өмчийн эрүүл мэндийн байгууллагаас үзүүлэх төлбөртэй тусламж, үйлчилгээний төлбөрийн жишиг хэмжээг баримтлана.

2.3. Тасаг, нэгж, албад нь Эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний тухай хуулийн 18, 19 дүгээр зүйлд заасан төрийн өмчийн эрүүл мэндийн байгууллагын үзүүлэх тусламж, үйлчилгээний жагсаалтад ороогүй үйлчилгээг үйлчлүүлэгчийн хүсэлтээр санхүү, төсвийн болон эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүдийн хамтран баталсан төрийн өмчийн эрүүл мэндийн байгууллагаас үзүүлэх төлбөртэй тусламж, үйлчилгээний төлбөрийн жишиг хэмжээг баримтлан нэмэлтээр үзүүлж болох бөгөөд нэмэлт үйлчилгээний төлбөрийг үйлчлүүлэгч өөрөө хариуцна.

2.4. Тасаг, нэгж албад нь иргэний хүсэлтийн дагуу энэхүү тушаал, журмаар батлагдсан өрөө болон орыг төлбөртэй ажиллуулж болох бөгөөд үйлчлүүлэгчид сонголтыг бий болгож, зохицуулалтыг хийнэ.

2.5. Төлбөртэй тусламж, үйлчилгээ авч байсан иргэн өөрийн хүсэлтээр төлбөртэй тусламж, үйлчилгээг зогсоох санал гаргасан тохиолдолд холбогдох зөвшөөрлийн хуудсыг

бөглүүлж, тухайн тусламж, үйлчилгээг зогсоох хүртэл үзүүлсэн тусламж, үйлчилгээний төлбөрийг урьдчилан төлсөн төлбөрөөс хасагдуулж тооцон ямар нэгэн шимтгэлгүйгээр төлбөр тооцоог хийж баримтжуулна. Урьдчилан төлөөгүй тохиолдолд иргэнээс бодит гарсан зардлаар төлбөрийг авна.

2.6. Тус төвөөс үзүүлж буй хэвтүүлэн эмчлэх тусламж, үйлчилгээний зардалд тухайн эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэх үед хийгдсэн үндсэн оношилгоо, шинжилгээ, эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, материал, бариа засал, нөхөн сэргээх эмчилгээ, сувилахуйн тусламж, үйлчилгээ багтах бөгөөд энэхүү зардлыг Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас болон иргэнээс давхардуулан авахгүй. Даатгуулагчийн хариуцан төлөх хамтын төлбөрийн хэмжээг Эрүүл мэндийн даатгалын үндэсний зөвлөлийн тогтоолын дагуу шийдвэрлэнэ.

2.7. Тус төвд энэхүү тушаалын хавсралтуудад заагдсан тусламж, үйлчилгээнээс бусад үйлчилгээнээс төлбөр авахыг хориглоно. Үүнд: ажлын бус цагаар үзүүлсэн тусламж, үйлчилгээ, шинжилгээний хариу өгөх, бие засах газар, нөмрөг, улавч, хувцас өлгөх, г.м нийтлэг үйлчилгээ хамаарна.

2.8. Төлбөртэй өрөөнд хэвтэн эмчлүүлснээр үйлчлүүлэгч бусад ижил төрлийн тусламж, үйлчилгээ авч буй үйлчлүүлэгчээс илүү эмчилгээ, оношилгоо, шинжилгээ, асаргаа, сувилгаа авах, хөнгөлөлт эдлэх үндэслэл болохгүй.

Гурав. Төлбөртэй тусламж, үйлчилгээний талаарх мэдээллийн ил тод байдал

3.1. Тасаг, нэгж, албад нь үйлчлүүлэгчийг төлбөртэй тусламж, үйлчилгээнээс хөнгөлөх нөхцөл болон санхүүгийн дэмжлэг, туслалцаа авах бусад боломжийн талаар ил, тод мэдээллээр хангаж, үйлчлүүлэгчийг албан бус төлбөр төлөхөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг зохион байгуулна.

3.2. Тасаг, нэгж, албад нь төлбөртэй тусламж, үйлчилгээтэй холбоотой дараах мэдээллийг мэдээллийн самбар, үйлчлүүлэгчийн хүлээлгийн танхим болон төлбөр хураах нэг цэгийн дэргэд иргэнд харагдахуйц, ойлгомжтой байдлаар байршуулах ба байгууллагын цахим хуудсанд байрлуулна. Үүнд:

- 3.2.1.** Санхүү, төсвийн болон эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүдийн хамтран баталсан төрийн өмчийн эрүүл мэндийн байгууллагаас үзүүлэх төлбөртэй тусламж, үйлчилгээний төлбөрийн жишиг хэмжээ;
- 3.2.2.** Эрүүл мэндийн даатгалын үндэсний зөвлөлөөс баталсан Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжүүлэх тусламж, үйлчилгээний жагсаалт, эрүүл мэндийн даатгалын сангаас төлөх болон даатгуулагчийн төлөх хамтын төлбөрийн хэмжээ;
- 3.2.3.** Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжүүлэх зарим өндөр өртөгтэй оношилгоо, шинжилгээний жагсаалт, эрүүл мэндийн даатгалын сангаас төлөх болон даатгуулагчийн төлөх хамтын төлбөрийн хэмжээ

3.3. Иргэнээс энэхүү тушаалын хавсралтад заасан төлбөртэй тусламж, үйлчилгээний төлбөрийг авахдаа улсын төсвөөс болон эрүүл мэндийн даатгалын сангаас тухайн тусламж, үйлчилгээний төлбөрийг санхүүжүүлэхгүй байгаа шалтгааныг тайлбарлаж, иргэн зөвшөөрсний үндсэн дээр төлбөр авна.

3.4. Тасаг, нэгж, албад нь иргэнд төлбөр төлсөн баримтыг (и-баримт) заавал олгох бөгөөд уг баримтад эрүүл мэндийн байгууллагын нэр, үйлчлүүлэгчид үзүүлсэн тусламж, үйлчилгээний нэр, төрөл, холбогдох төлбөрийн хэмжээ болон нийт төлбөрийн хэмжээ, огноог дор дурдсанаар ялгасан байна. Үүнд:

- Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас хариуцсан тусламж, үйлчилгээний төлбөрийн хэмжээ, нэр төрөл бүрээр
- Иргэний хариуцан төлөх тусламж, үйлчилгээний хамтын төлбөрийн хэмжээ
- Төлбөртэй тусламж, үйлчилгээ болон нэмэлт үйлчилгээний төлбөрийн хэмжээ, нэр, төрөл бүрээр ангилан баримтыг өгнө.

Дөрөв. Бусад

4.2. Үйлчлүүлэгч төлбөртэй тусламж, үйлчилгээтэй холбоотой асуудлаар тухайн эрүүл мэндийн байгууллагын удирдлага бусад холбогдох байгууллагуудад гомдол гаргах эрхтэй.

4.3. Тасаг, нэгж, албад энэхүү тушаалын хавсралтаар батлагдсан төлбөртэй тусламж, үйлчилгээний жагсаалтад ороогүй тусламж, үйлчилгээнээс төлбөр авсан нь иргэний гомдлын

мөрөөр, хөндлөнгийн хяналтын байгууллагын хяналт шалгалтаар нотолсон тохиолдолд иргэний төлбөрийг буцаан олгож, хохирлыг барагдуулж, холбогдох албан тушаалтанд хариуцлага тооцно.

4.4. Эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлт өөрчлөгдсөнөөс шалтгаалан эм, эмнэлгийн хэрэгслийн үнэ, цалин, хөлс, урамшуулал, байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлын нөлөөллийг тооцож Сангийн сайд, Эрүүл мэндийн сайдын хамтарсан тушаалаар батлагдсан эрүүл мэндийн байгууллагаас үзүүлэх төлбөртэй тусламж, үйлчилгээний төлбөрийн хэмжээг тухай бүр шинэчилж мөрдөнө.

4.5. Төлбөртэй тусламж, үйлчилгээний орлогоос тухайн эмч, ажилтан болон тасаг, нэгж, албадад нь буцаан зарцуулах төсвийг тасаг, нэгж, албадаар гаргаж Ерөнхий захирал баталж зарцуулна.

4.6. Төлбөртэй тусламж, үйлчилгээний орлогыг буцаан зарцуулахад тухайн тасаг, нэгж, албадын ахлах сувилагч хөтөлж, тасгийн эрхлэгч хянаж, төвийн ахлах нягтлан бодогчоор баталгаажуулсан үйлчлүүлэгчдийн бүртгэл, төлбөрийн мөнгө тушаасан баримтыг үндэслэнэ.

Ерөнхий захирлын *2022* оны *12* сарын *08* өдрийн *41* тушаалын *2* хавсралт
1979

Эх барих, эмэгтэйчүүдийн эмнэлгийн Төрөх тасгийн төлбөртэй үйлчилгээ
үзүүлэх өрөөний жагсаалт, төлбөрийн жишиг хэмжээ

№	Тасгийн нэр	Өрөөний дугаар	Төлбөртэй орны тоо	Үнийн тариф (төгрөг)
1	Төрөх тасаг	5	1	60,000.0
2	Төрөх тасаг	6	1	60,000.0
3	Төрөх тасаг	7	1	60,000.0
4	Төрөх тасаг	8	1	60,000.0
5	Төрөх тасаг	9	1	60,000.0
6	Төрөх тасаг	10	1	60,000.0
7	Төрөх тасаг	11	1	60,000.0
8	Төрөх тасаг	12	1	60,000.0
9	Төрөх тасаг	13	1	60,000.0
10	Төрөх тасаг	14	1	60,000.0